

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

NACRT

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
ZAKONA O STAŽU OSIGURANJA S POVEĆANIM TRAJANJEM,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Zagreb, ožujak 2008.

NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O STAŽU OSIGURANJA S POVEĆANIM TRAJANJEM

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. podstavka 1. i članka 56. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Važeći Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem ("Narodne novine", br. 71/99. i 46/07. – u daljem tekstu: Zakon) uređuje radna mjesta i zanimanja na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem; staž osiguranja s povećanim trajanjem osiguranika – invalidnih osoba; snižavanje dobne granice za stjecanje prava na starosnu mirovinu; postupak i vođenje evidencija o radnim mjestima i zanimanjima, odnosno osiguranicima kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem, te nadzor, financiranje i kazne.

Evidenciju o radnim mjestima, odnosno zanimanjima na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem i evidenciju o osiguranicima kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem vodi Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod), na način i po postupku propisanom Pravilnikom o vođenju matične evidencije Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje („Narodne novine“, br. 98/05. i 35/06.). Radi uspostavljanja navedenih evidencija poslodavac je dužan ovlaštenoj osobi Zavoda omogućiti uvid u dokumentaciju radi provjere podataka o osiguranicima i radnim mjestima, odnosno zanimanjima na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem. Poslodavac je dužan u roku od 15 dana prijaviti Zavodu početak, promjenu i prestanak rada osiguranika koji rade na radnim mjestima, odnosno zanimanjima na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem.

Nadalje, odredbom članka 12. Zakona utvrđena je obveza plaćanja doprinosa prema dodatnoj stopi utvrđenoj prema Zakonu o mirovinskom osiguranju za osiguranike koji rade na radnim mjestima i zanimanjima na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem.

U okviru aktivnosti Posebne jedinice za HITROREZ Vlade Republike Hrvatske, odnosno preispitivanja normativnih i administrativnih zapreka, te inventure, pregleda i analize propisa, Posebna jedinica za HITROREZ Vlade RH dostavila je Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva preporuku za brisanje odredbe stavka 4. članka 12. Zakona vezano za obvezu poslodavca da mjesečno izvještava Zavod o uplati doprinosa prema dodatnoj stopi s podacima uplata za svakog osiguranika, a slijedom toga i točke 3. stavka 1. članka 13. Zakona, kojim je propisana novčana kazna za prekršaj od 5.000,00 do 50.000,00 kuna za neizvršavanje te obveze, koja je prihvaćana.

Nakon cjelovite analize Zakona uočena je potreba brisanja članka 12. Zakona u cijelosti, s obzirom da su Zakonom o doprinosima za obvezna osiguranja („Narodne novine“, br. 147/02. i 177/04.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2003., utvrđene vrste doprinosa,

obveznici obračunavanja doprinosa, obveznici plaćanja doprinosa, osnovice, stope za obračun, način utvrđivanja obveze i rokovi za uplatu, te druga pitanja vezana uz plaćanje doprinosa za obvezna osiguranja, te su slijedom toga i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, br. 147/02.) brisane odgovarajuće odredbe Zakona o mirovinskom osiguranju, kojima su bile uređene osnovice za plaćanje doprinosa, obveznici plaćanja doprinosa, vrste doprinosa i dr.

Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja cjelovito uređuje problematiku doprinosa za obvezna osiguranja, a time i osnovicu i stope za obračun dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za staž osiguranja s povećanim trajanjem i dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za staž osiguranja s povećanim trajanjem (članak 61. Zakona). Osim toga prema Zakonu o prikupljanju podataka po osiguranicima o doprinosima za obvezna mirovinska osiguranja („Narodne novine“, br. 177/04.) poslodavac je obavezan prilikom svakog plaćanja doprinosa za obvezna osiguranja podnijeti Središnjem registru osiguranika (REGOS) Obrazac R-Sm na kojem iskazuje podatke o obvezniku podnošenju podataka, osiguraniku, iznosima osnovica, vrsti i iznosu obračunatih doprinosa za obvezna mirovinska osiguranja i dr.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

S obzirom da je Zakonom o doprinosima za obvezna osiguranja cjelovito uređeno pitanje doprinosa za obvezna osiguranja, potrebno je odredbe Zakona uskladiti s Zakonom o doprinosima za obvezna osiguranja, pa se u tom smislu predlaže brisanje odgovarajućih odredbi Zakona.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Prema Konačnom prijedlogu zakona izvršiti će se usklađivanje s odredbama Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja kojim je cjelovito uređeno pitanje doprinosa za obvezna osiguranja, a time i osnovica i stope za obračun dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje.

Time će se poslodavci osloboditi obveze dodatnog nepotrebnog mjesečnog izvješćivanja Zavoda o uplati dodatnog doprinosa s podacima uplata za svakog osiguranika, kao i mogućnosti da budu prekršajno kažnjeni zbog neizvršavanja te obveze, odnosno ukloniti će se normativna i administrativna zapreka u cilju osiguravanja racionalnijeg poslovanja.

Naime, prema važećim propisima koji uređuju područje obračuna i naplate doprinosa za obvezna osiguranja, obveza poslodavca je da prilikom svakog plaćanja doprinosa za obvezna osiguranja podnosi Središnjem registru osiguranika Obrazac R-Sm na kojem između ostalog iskazuje vrstu i iznos obračunatog dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje, a kontrolu naplate dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje obavlja Porezna uprava Ministarstva financija.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona ne treba osigurati sredstva u Državnom proračunu.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s odredbom članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, br. 6/02 i 41/02.) predlaže se donošenje zakona po hitnom postupku, s obzirom da se predloženim Zakonom uklanjaju normativne i administrativne zapreke za racionalnije gospodarsko poslovanja, koje su uočene u okviru aktivnosti Posebne jedinice za HITROREZ Vlade Republike Hrvatske, te vrši usklađivanje sa Zakonom o doprinosima za obvezna osiguranja, koji cjelovito uređuje problematiku doprinosa za obvezna osiguranja.

V. TEKST ZAKONA KOJI SE PREDLAŽE DAN JE U OBLIKU KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O STAŽU
OSIGURANJA S POVEĆANIM TRAJANJEM**

Članak 1.

U Zakonu o stažu osiguranja s povećanim trajanjem ("Narodne novine", br. 71/99. i 46/07.) podnaslov „VIII. FINANCIRANJE“ i članak 12. brišu se.

Članak 2.

U članku 13. stavku 1. točka 3. briše se.
Dosadašnja točka 4. postaje točka 3.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u "Narodnim novinama".

Obrazloženje Konačnog prijedloga zakona

Uz članak 1.

Doprinosi za obvezna osiguranja koji obuhvaćaju i dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti za staž osiguranja s povećanim trajanjem i dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za staž osiguranja s povećanim trajanjem, uređeni su cjelovito Zakonom o doprinosima za obvezna osiguranja i to područje nije više materija Zakona o mirovinskom osiguranju, pa se predloženom odredbom usklađuje Zakon o stažu osiguranja s povećanim trajanjem sa Zakonom o doprinosima za obvezna osiguranja.

Slijedom toga, poslodavac se oslobađa obveze dostavljanja mjesečnog izvješća Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje o uplati doprinosa prema dodatnoj stopi s podacima uplata za svakog osiguranika, s obzirom da Zavod više ne obavlja kontrolu naplate tog doprinosa, nego vodi evidenciju o radnim mjestima, odnosno zanimanjima na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem i evidenciju o osiguranicima kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem.

Uz članak 2.

S obzirom da se odredbom članka 1. Konačnog prijedloga zakona poslodavac oslobađa obveze dostavljanja mjesečnog izvješća Zavodu o uplati doprinosa prema dodatnoj stopi s podacima uplata za svakog osiguranika, ovom odredbom briše se i mogućnost da bude prekršajno kažnjen novčanom kaznom u svoti od 5.000,00 do 50.000,00 kuna zbog neispunjavanja te obveze.

Uz članak 3.

Predlaže se stupanje na snagu Zakona danom objave u "Narodnim novinama", s obzirom da se Zakon donosi po hitnom postupku .

VI. TEKST ODREDABA ZAKONA O STAŽU OSIGURANJA S POVEĆANIM TRAJANJEM KOJE SE MIJENJAJU ("Narodne novine", br. 71/99. i 46/07.)

VIII. FINANCIRANJE

Članak 12.

(1) Obveznici uplate doprinosa za mirovinsko osiguranje utvrđeni Zakonom o mirovinskom osiguranju za osiguranike iz članka 4. i 5. ovoga Zakona plaćaju doprinos prema dodatnoj stopi utvrđenoj zakonom.

(2) Doprinos iz stavka 1. ovoga članka za osiguranike - invalidne osobe iz članka 7. ovoga Zakona plaća Republika Hrvatska iz državnog proračuna.

(3) Stopa doprinosa iz stavka 1. i 2. ovoga članka utvrđuje se i doprinos se plaća prema propisima i postupku koji se primjenjuju za obračunavanje i plaćanje doprinosa za mirovinsko osiguranje prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.

(4) Poslodavac je obvezan svakog mjeseca izvijestiti Zavod o uplati doprinosa prema dodatnoj stopi s podacima uplata za svakog osiguranika.

IX. KAZNE

Članak 13.

(1) Poslodavac će se kazniti za prekršaj novčanom kaznom u svoti od 5.000,00 do 50.000,00 kuna:

1) ako ne dostavi potrebne podatke, odnosno ne omogući uvid u činjenično stanje radi uspostavljanja evidencija o radnim mjestima, odnosno zanimanjima na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem (članak 10. stavak 2.),

2) ako ne prijavi početak, promjenu, odnosno prestanak rada osiguranika na radnim mjestima, odnosno zanimanjima na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem (članak 10. stavak 3.),

3) ako ne dostavi Zavodu mjesečno izvješće o uplati doprinosa prema dodatnoj stopi s podacima uplata za svakog osiguranika (članak 12. stavak 4.),

4) ako do 31. prosinca 1999. na propisanom obrascu ne izvijesti Zavod o zaposlenicima zaposlenim na radnim mjestima iz članka 4. ovoga Zakona, odnosno u zanimanjima iz članka 5. ovoga Zakona (članak 15. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba kod poslodavca - pravne osobe novčanom kaznom u svoti od 1.000,00 do 10.000,00 kuna.

